

Skidialogi & Erätauko: Lapset ja nuoret mukaan keskusteluun aikuisten kanssa!

Avoin demokratia -verkosto
Petra Larvus & Valtteri Tervala

ERÄTAUKO
SÄÄTIÖ

Erätauko-säätiö

- Perustettu toukokuussa 2019
- Yleishyödyllinen, voittoa tavoittelematon toimija
- Perustajat: Jenny ja Antti Wihurin rahasto, Sitra, Suomen Kulttuurirahasto ja Svenska kulturfonden.
 - Perustajat ovat rahoittaneet säätiötä 3 x kolmivuotiskausi (2019-2021, 2022-2024, 2025-2027)
 - Vuodesta 2025 lähtien rahoittajana toimii myös Brita Maria Renlundin muistosäätiö
- Säätiössä työskentelee toimitusjohtaja Laura Arikka, asiantuntijat Efe Evwaraye, Jonna Similä ja Valtteri Tervala sekä koordinaattorit Vilja von Weissenberg ja Eveliina Alho
- Työtilana toimii Puistokatu 4 - Tieteen ja toivon talo
- Verkkosivut: www.eratauko.fi

“ERÄTAUKO-KESKUSTELUJEN AVULLA RAKENNAMME PAREMPAA ARKEA,
YHTEISKUNTAA JA MAAILMAA.”

ERÄTAUKO
SÄÄTIÖ

Skididialogilla oivalluksiin, jotka ilman yhteistä keskustelua saattavat helposti jäädä piiloon.

ERÄTAUKO

“Kuuntele, älä luo ratkaisuja etukäteen”

Skidialogi on Lahdessa kehitetty, Erätauko-keskusteluun pohjautuva, lapsille ja nuorille suunnattu rakentavan keskustelun malli.

Skidialogi kokoaa lapset, nuoret ja heidän parissaan toimivat ja asioista päättävät aikuiset tasavertaisina rakentamaan yhteistä ymmärrystä dialogin äärellä.

”Skidialogi on hyvä tapa saada eri-ikäisiä oppilaita ja aikuisia keskustelemaan keskenään ja kuuntelemaan toistensa ajatuksia. Olen usein saanut huomata asioiden aukeavan skidialogin kautta monipuolisemmin tai saamme toisinaan varmistusta omalle ajatuksellemme, kun maltamme kuunnella keskustelua. Niin kävi tänäänkin.”

Osallistuja, aikuinen, Skidialogi syksy 2025

“Se, että on oikeasti mahdollisuus vaikuttaa parempaan tulevaisuuteen!”

- Edistä yhteisen ymmärryksen ja hyvinvoinnin kasvua!
- Vahvista keskustelutaitoja!
- Lisää yhteenkuuluvuuden tunnetta!
- Luo yhdenvertainen tapa osallistua ja vaikuttaa!
- Mahdollista yhteinen keskustelu!
- **Anna aikaa pysähtyä ihmettelemään yhdessä!**

Lasten ja nuorten yhteiskunnallista osaamisperustaa tulee vahvistaa ja kasvua vastuulliseksi ja aktiiviseksi kansalaiseksi tukea. Aikuisten tehtävä on tarjota lapsille ja nuorille yhdenvertaiset mahdollisuudet demokraattiseen yhteiskunnan jäsenyyteen kasvamiseen. Demokratiakasvatus perustuu avoimeen ja rakentavaan keskustelukulttuuriin, jossa on tilaa yhteisen ymmärryksen lisäämiselle.

Demokratiakasvatuksen visota mukaillen

“Mulle tuli hyvä mieli ja oli mielenkiintoista olla täällä ja että muut kuunteli mua.”

Skidialogi onnistuu leikki-ikäisistä lapsista aina peruskoulun ylimmillä luokilla olevien nuorten kanssa. Keskustelun suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon osallistuvien lasten ja nuorten ikä sekä pyritään kaikki osallistujat huomioiden mahdollisimman tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen keskustelutilaisuuden toteutukseen.

“Skidialogi tuo nähdyn ja kuullun lasten ja nuorten omat kokemukset, tarpeet ja toiveet. Se tarjoaa lapsille ja nuorille kokemuksen siitä, että heidän ajatuksensa ovat tärkeitä ja heillä on mahdollisuus vaikuttaa heitä koskettaviin asioihin. Huomasin taas kerran, miten dialogi ainutlaatuisella tavalla tarjoaa ikkunan lasten ja nuorten kokemusmaailmaan.”

Osallistuja, aikuinen, Skidialogi syksy 2025

“Että tämmösiä jutteluhetkiä pitäisi olla enemmän ja että nää on tosi tärkeitä.”

Kutsu yhteiseen keskusteluun mukaan monenlaisia näkökulmia ja mahdollista osallistuminen kaikille – tämä koskee niin osallistuvia lapsia ja nuoria kuin mukaan kutsuttavia aikuisiakin. Keskusteluun voi kutsua mukaan erilaisia asiantuntijoita, hanketyöntekijöitä, huoltajia, päättäjiä tai järjestöjen ja yhdistysten edustajia.

Kuuntele.

Puhu vain omalla vuorollasi.

Kiinnostu ja ihmettele ääneen.

Ole utelias ja kommentoi kuulemaasi.

Kerro omista kokemuksistasi.

Tuo keskusteluun omia kokemuksia ja ajatuksia.

Yritä ymmärtää.

Kaikkien kokemukset ja ajatukset ovat yhtä arvokkaita!

Kunnioita.

Keskity tilanteeseen ja osallistu aktiivisesti.

Erätauko-dialogit nuorten kanssa

ERÄTAUKO®

Erätauko nuorille -kokonaisuus

Erätauko nuorille on kokonaisuus, joka tukee dialogitaitojen harjoittamista sekä osallisuuden toteutumista.

Kokonaisuuden avulla voit kehittää omia sekä ryhmän keskustelu- ja kuuntelutaitoja. Materiaalien avulla voit lisäksi harjoitella Erätauko-keskustelun ohjaajana toimimista.

Erätauko nuorille -kokonaisuus on tarkoitettu erityisesti opettajille, ohjaajille, valmentajille, kuntien osallisuustyöntekijöille sekä vapaaehtoistoiminnan vetäjille.

Lisäksi nuoret itse voivat kokonaisuuden avulla toimia Erätauko-keskustelun ohjaajina.

ERÄTAUKO

Erätauko-pelisäännöt nuorille ja dialogia harjoitteleville

1 Kuuntelen muita ja keskityn

Kaikilla on mahdollisuus kertoa omia ajatuksiaan keskustelun aiheesta, mutta ei keskeytetä toisia, jätetään kännykät sivuun. Keskustelun ohjaaja jakaa puheenvuoroja.

2 Kerron omia ajatuksiani ja kokemuksiani

Haluamme kuulla myös sinun ajatuksiasi keskustelun aiheesta. Sinulla ei tarvitse olla oikeita vastauksia. Voit jatkaa juttua siitä, mihin edellinen lopetti.

3 Olen ystävällinen ja kunnioitan toisia

Kunnioitetaan erilaisia ihmisiä ja kokemuksia. Voimme pohtia asioita yhdessä ilman, että olemme samaa mieltä. Ei kerrota muiden asioita eteenpäin. Ei kiusata muita osallistujia.

Ohjaajan tukimateriaali

- 18 vinkkiä ohjaajan tueksi
- Tukimateriaalin avulla voit harjoitella, aloittaa ja kehittyä Erätauko-keskustelun ohjaajana.
- Keskustelun ohjaajan on hyvä käydä materiaali läpi hyvissä ajoin ennen jokaista keskustelua.
- Tukimateriaali on jaettu kolmeen osioon, joista löydät vinkkejä siihen, mitä tehdä ennen keskustelua, keskustelun aikana ja keskustelun jälkeen.

ERÄTAUKO

Virittäytyminen Erätauko-keskusteluun

- Erätauko-keskusteluun voi virittäytyä erilaisten harjoitusten avulla.
- Materiaalipaketistamme löydät harjoituksia jään murtamiseen sekä kuuntelemisen harjoitteluun.
- Näiden aktiviteettien avulla voit harjoitella omia ja ryhmän dialogi- sekä keskustelutaitoja.
- Harjoittelu voi tapahtua joko hyvissä ajoin tai juuri ennen omaa Erätauko-keskustelua.

ERÄTAUKO

Tässä vinkit meidän vinkit

Kutsu lapsia ja nuoria mukaan keskusteluun!

Kysy keskustelunaihetta lapsilta ja nuorilta tai valitse aihe, mikä heitä kiinnostaa.

Kerro selkeästi, mistä dialogissa on kyse.

Ole rehellinen, kerro mihin keskustelulla voi oikeasti vaikuttaa.

Valmistele keskustelukysymyksiä huolellisesti ja varaudu apukysymyksillä, jos keskustelu on vain lasten ja nuorten kesken ilman aikuisia.

Käytä aikaa virittäytymiseen ja tutustumiseen.

Viesti osallistujille, mitä on tapahtunut keskustelun jälkeen.

Yksi dialogi ei ole ihmeteko!

ERÄTAUKO

Kiitos!

Tutustu lisää:

www.eratauko.fi

<https://www.eratauko.fi/kokemuksia/>

#eratauko #timeoutdialogue #dialogpaus

petra.larvus@eratauko.fi

valtteri.tervala@eratauko.fi

@erataukosaatio / IG

Eratauko säätiö / Facebook

Palaute: <https://forms.gle/NCzjJUCjwQK43THs9>

